

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. **BARCELONA.** PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre **ESPANYA** pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

ACTUALITATS

La professó del Corpus de aquest any

LA HUELGA

—Haventse proclamat l' estat de siti, ja no tinch res que veure ab la assumpto de vostés.
—Está molt bé, Sr. Gobernador. Ara á lo menos podrém dir que vosté també s' ha declarat en *huelga*.

LA HUELGA

EGONS las profesias de Sant Vicens Ferrer, anunciarán la fi del mon las cosas més extranyas.

Quan la fi del mon s' acostí—deya aquell Sant en las sévas prédicas—tot lo de la terra anirà al inrevés: los homes se vestiran de donas y las donas d' homes; los richs passarán grans apuros y 'ls pobres gosarán grans ditxas, los mars s' assecarán y s' inundarán fins las montanyas més altas... en una paraula, tot se capgirará de la manera més extranya, com ningú pugui imaginar ho.

Sant Vicens Ferrer, entre tants y tants detalls pintorescos, va descuidarse 'n un, que ab tot y la séva fama de profeta, no podia preveure.

Sant Vicens Ferrer, podia dir:

«Un temps vindrá en que en una ciutat populosa com la de Barcelona se declararà l' estat de siti, la suspensió de las garantías constitucionals, la imposició del dret de la forssa, y tothom, pobres y richs, treballadors y fabricants rebrá ab gran alegría y satisfacció un estat de cosas que avants era aburrit, odiat y mirat per tots com un perill y com un botxorn.»

Sant Vicens Ferrer no podia preveure aquest fet tant anómalo que s' acaba de realisar en los nostres dias.

En efecte: diumenje, apenas proclamada la lley marcial, tant á Barcelona com als pobles del plá, no se sentia més que aquesta frase:

—Gracias á Déu que la plassa ha sigut declarada en estat de siti.

Si 'ls antichs progressistas, si 'ls vells demócratas que ab tan valor exposavan la séva existencia en defensa de las ideas progresivas haguessin ressucitat, haurían dit:

—¿Qué s' han tornat ximpls los nostres fills?

Y se 'ls hauria pogut respondre:

—No, venerables antecessors: no hém perdut la xaveta, ni molt menos. Es que avuy reynan altrás corrents, y tals autoritats civils solen gobernar en las provincias, que fan bonas á las militars.

Y se 'ls hauria pogut explicar la historia de una huelga famosa entre las més famosas, que en un principi no hi ha hagut tacto per prevenirla, y un cop alborotada, no hi ha hagut energia per conjurarla, de una huelga que comensant per poch amenassava produhir un conflicte pavorós en tot lo plá de Barcelona.

Unicament los que no coneixen que la dignitat personal més que l' interés mesquí es la prerrogativa honrosa del treballador catalá, podían permetre que las cosas arribessin al estat crítich que presentavan en los darrers dias de la última semana.

Fem una mica de historia.

La *huelga* dels estampadors basada en un cambi de tarifas, hauria pogut arreglarse desde bon principi, estudiant desapassionadament la qüestió. Altras autoritats s' havían complascut en arbitrar la desitjada inteligencia entre 'ls industrials y 'ls obrers. Lo senyor Ojesto, ocupat sens dupte, en vigilar als jugadors, no vá tenir temps per intervenirhi.

La cosa s' tirá á barato. Ja s' havia fet una costum la de anar la policia pels cafés dels pobles de las aforsas, y fer allí presóns en massa. Després se garvellava als presos: los estampadors quedavan detinguts; los demás eran posats en llibertat.

De manera que molts dels presos podían dir:

—Nos han agafat pél delictu de ser estampadors.

Hem sentit contar ademés que alguns operaris que en us del dret de fer dels séus diners lo que tenian per convenient, tractavan de auxiliari als huelguistas, se vejeren privats de realisarho y despossehits dels fondos que anavan recullint. Ignorém si aixó es cert; pero se 'ns ha contat y ha corregut de boca en boca, afegint nou combustible á la foguera, que amenassava enarbolarlo tot.

Vingué l' hora de la repressió, y s' vejeren confosos en los mateixos atropellos, tant aquells individuos qu' exercian coacció, com los que sense ficarse en res se limitavan á secundar passivament la huelga. Per tothom hi havia bastó. Toihom estava exposat á caure á mans de la policia.

Un dia s' decidí l' gobernador á conferenciar ab los representants dels treballadors. Los cridá al séu despaig, los doná hora per rebre'ls, y á l' hora convinguda, la primera autoritat no hi era.

Un altre dia estigué á punt de realisarse l' anunciada conferencia. Una numerosa comissió de treballadors s' encaminá al govern civil, y quan se creyan que serían rebuts y escoltats, se 'ls sortí ab la *paleta de gallo*, de que 'l gobernador sols ab un de ells conferenciaria.

Un d' ells hi pujá, y escoltá frasses per l' estil de aquestas:

—No comprench que 'ls treballadors de Barcelona s' declarin en huelga, guanyant com guanyan un jornal tan crescut. S' hi declaressin los de la méva terra que han de contentarse ab un jornal de 4 á 5 rals diaris quan hi ha feyna, encare m' ho explicaria; pero 'ls de aquí s' queixan per vici.

Prompte aquestes conceptes van corre com la sintesis de las opinions de tan respectable autoritat, y no hi havia treballador que no digués:

—Si á la terra del Sr. Ojesto hi ha tals costúms, y baix l' amodorrament de la miseria ningú gosa á piular per no perdre 'ls quatre rals de jornal que allí guanyan los miserables treballadors, lo millor seria, tant per ell com per nosaltres, que se 'n anés á gobernar als séus paisáns y que á nosaltres nos deixés en pau.

Y 'l disgust que produhiren las frasses que s' atribuhian á la primera autoritat de la provincia, frasses que publicá algun periódich local, aumentaren la excitació dels huelguistas y contribuiren no poch al desarrollo de la huelga, sabut com es que aquesta classe de conflictes solen agravarse sempre que s' hi atravessan qüestions de dignitat.

La situació de Barcelona, dissapte á la nit, després de tanta ineptitut y de tantas torpesas, era gravíssima. Tothom entreveya pél dillúns immediat un paro general, ab tot lo séu corteig de trastorns y disgustos.

Pero 'l diumenje al mati s' proclamá l' estat de siti, y la veu pública digué á coro:

—Lo general Blanco arreglará lo que ha desarreglat lo Sr. Ojesto.

De aquí la simpatia evident ab que per tothom, inclús pels mateixos obrers, se va rebre la proclamació de la lley marcial.

Entre uns treballadors va entaularse 'l següent diálech:

—¿Y qu' es aixó del estat de siti?

—Res, noy: que 'l gobernador ja no mana: que qui talla 'l bacallá es ara 'l capitá general.

—¿Y 'l Sr. Ojesto?

—S' estaré ab las mans plegadas... Figúrat que hasta 'ls gobernaders civils de las quatre provincias catalanas s' han adherit á la *huelga*.

P. K.

CONSELLS «HIGIÉNICHS»

Llévat á punta de sol, esmorza de lo que tinguis, ocupat tranquilament en cosas del teu ofici, treballa, ventat un xich, no subis, no t' precipitis, plega quan sigui ocasió, vésten al teu domicili, y... recorda que tenim la plassa en estat de siti.

Si llegeixes paperots, entérate de lo que diguin, pero sense alzar la veu ni explicar lo que tú opinis, Camina ab pas mesurat, no t' escoltis als que t' cridin, no contestis als que t' parlin, fes mutis quan te critiquin, y... recorda que tenim la plassa en estat de siti.

Quan te 'n vajas al café, assentat ab ayre mistich, dona un copet ab las mans y espera que 'l mosso vingui. Li demanas lo que vols, no t' enfadas ni que trigui, prens, pagas, surts al carrer sense fer gayre bullici, y... recorda que tenim la plassa en estat de siti.

A cal barber, lo mateix: hi entras, t' asseus quan te cridin, te fas afeytar la barba, ó 'l bigotí ó lo que sigui, procuras no dormir gens, t' aixugas bé quan estiguis dius; *buenas! ó santa nit!* ab un posat ben pacífich y... recorda que tenim la plassa en estat de siti.

Si sens soroll de caba'ls, no 'n fassis cap cas ni t' giris, pero si veus corre gent es precis que t' espavilis. Si un armat te diu *¡atrás!*, *¡atrás!* y no t' hi amohinis. Ten respecta als polissóns,

als guras y als guardias civichs,
y... recorda que tenim
la plassa en estat de siti.

Quan miris, fesho d' un modo
que hasta semblu que no miris;
si rius, has de procurar
que ningú veji que riguis.
Passa, si convé, per memo,
per papanatas, per quilis;
mes no deixis penetrar
lo secret dels teus principis,
y... recorda que tenim
la plassa en estat de siti.

Retira a casa dejorn,
que 'l trasnotxá es un mal vici;
vés qui se 't posa al costat,
vigila a aquell que 't vigili;
si sens algun esbalot,
tira al dret y no t' hi aquis,
tanca la porta ben bè,
dorm tot lo que necessitis,
y... recorda que tenim
la plassa en estat de siti.

¿Per qué 't dono aquets consells?
Pues, noy... ¿per qué vols que sigui?
Perque son consells molt sans,
perque passém moments criticchs,
perque corren certas veus,
perque... en fi, no sé qué 't digui:
contentat ab sabé aixó,
mira, calla, no repliquis...
y... recorda que tenim
la plassa en estat de siti.

C. GUMÀ.

LA GENT D' ORDRE

PER ells, l' ordre es tot. Mentres l' ordre 's conservi, encare que 'l mon s' enfonzi no 'ls importa res.
—Jo—'m deya una vegada un senyor, magre com un puro d' aquets tan prims—soch partidari dels temperaments de forsa.
—¿Es dir qu' es camálch... plañtónich?— vaig fer jo, observant dissimuladament la seva complexió débil.
—Soch home d' ordre, vel' hi aqui tot. Crech que s' ha de procedir aixis. Al que cridi, garrotada; al que murmuri, garrotada; al que s' extralimiti, garrotada.
—¿Es dir que vosté sustituhiria la llei ab un feix de garrots?
—Si, senyor: las lleys escritas no las sab compendre tothom; en cambi las garrotadas están al alcans de todas las inteligencias...
Aixis es la gent d' ordre. Castanya, castanya y castanya: voldrian que l' any se passés en una castanyada continua.

Lo més insignificant
soroll los sobressalta.

Conciencias de vidre,
ánimas delicadas y frágils,
a cada moment
tenen pór de que se 'ls
trenqui alguna cosa.

La seva gran institució
es l' exercit: l' exercit
es la base de la societat;
l' exercit es lo puntal de la nació...

Aixo si, quan vé la
quinta y cauhen soldats,
la gent d' ordre s' apressura
a pagpr per no tenir d' anar al exercit.

Volen que la nació
estiga ben apuntalada,
pero... que l' apuntalin
los altres.

Hi ha gent d' ordre
que ja ho es de naixensa.
Han nascut en lo bressol
d' una familia honesta y morigerada;
han vist de petits lo diari
de 'n Brusi sobre la taula
de casa seva; s' han anat
criant en una atmósfera de
silenci y reculliment y l' arbre
del ordre ha posat en lo seu
cor arrels fondissimas.

Pero n' hi ha també
d' altres que 's tornan
gent d' ordre, com podrian
tornarse bebedors ó aficionats
a la cassa: repentinament,
com qui 's constipa.

Ahir no n' eran y ara
n' son. Ahir no pensavan
en res més que en fer
picardias y augmentar
per tots los medis la seva
fortuna, y avuy que l' han
feta y poden viure com á
princeps, s' escandalisan de
la disolució social, temen
per lo porvenir de la humanitat...
y 's declaran solemnement
gent d' ordre.

Com aquells que després
d' empenye y atropellar á la
multitud per entrar en tal ó
qual siti, quan ja 's troban
a dintre 's giran als que encare
son fora y exclaman ab veu
indignada:

—Senyors ¿volen fer lo favor
de no apretar?
Entre uns y altres, s' ha de
confessar, no obstant, que la
gent d' ordre es avuy molt
numerosa.

CONTRAST

Mentres los obrers se declaran en huelga, en cambi aquets senyors treballan dia y nit y ningú 'ls empayta.

Y aixó que d' un quant temps á aquesta part las cosas no 'ls pintan gayre bè.

—Algunas vegadas los he sentit á dir ab molta ingenuitat:

—No dóna ser home d' ordre, no guanyém per sustos.

—¿Y aixó?—'ls he preguntat jo, per sapiguer de qué plora la criatura.

—¿Que no ho veu? No 's passa un dia ab completa tranquilat. Allí hi ha motins, aquí huelgas, més enllá conspiracions... L' un dia estalla un petardo, al dia següent s' aixecan partidas, l' endemà apedregan á una persona respectable... ¡Calculi cóm patirém nosaltres, nosaltres amichs de la pau y la quietut, nosaltres adoradors del progrés tranquil, pacífich y ben entés!...

Perque també hi ha que tenirho en compte: las cosas no las enten be ningú, sino ells. A copia de llarchs estudis, la gent d' ordre ha trobat una serie de clasificaciones y paraulas pél seu us particular.

Hi ha 'l progrés ben entés, la llibertat ben entesa, las economias ben entesas...

Lo qu' ells no saben es que també hi ha gent d' ordre ben entesa... y que per lo tant no falta qui 'ls entén perfectament.

Dirse gent d' ordre es, en molts cassos, lo mateix que plantarse careta. Una pantalla que 's treu y 's posa a gust del consumidor.

¡Quants y quants n' hi ha que sols la portan per sortir al carrer!

Jo conech una familia que ho fá d' aquesta manera. Exteriorment, sants.

A dins de casa, lo marit péga á la senyora, la filla esgarrapa 'l piano y 'l noy toca continuament lo timbal.

¡Y 's titulan gent d' ordre!

A. MARCH.

SI 'M FESSIN MINISTRE

Si 'm fessin ministre, y creguin que no es pas que ho vulga ser, no fos cas que per fer broma com aquell qui no fá res me donguessin la cartera; y menos en aquest temps que la Espanya está que bull y en sobreixint... en fi, res.

Dncas lo que jo faria fora agafá 'l nombrament y en tenitlo mans á la obra... fe 'l drogo y després, res mes, res mes qu' ensacar la *mona* com fau molts que jo conech, y fer servir la cartera per arxivarhi 'ls bitllets.

J. ABRIL.

LO MÓNSTRUO Y LA MORT

Per acabá ab lo país los dos se prestan ajuda: la *huelga* de aquest parell i que 'n fora de ben rebuda!

L'escritura aquestes ratillas continúa la huelga dels estampadors, secundada eficaçment per numerosas seccions de las Tres classes de vapor del Plá de Barcelona. La ciutat permanece en estat de siti: las tropas patrullan pels carrers y están concentradas en los pobles vehins.

La situació es verdaderament angustiosa, y totes las personas amants del obrer desitjan ab tota l'ánima que cessi un estat de coses perjudicial á tothom. Una transacció honrosa per part dels industrials y dels operaris mereixeria un aplauso general, y seria rebuda ab inmensa satisfacció.

La policia hauria de anar molt alerta ab las detencions que verifica. L'altre dia vá detenir als treballadors de la fundició de ca'n Comas, quant sortian de la feyna, alegant qu' exercian coaccions. Lo senyor Comas s' apersoná ab lo general Blanco, exposantli que aquells obrers no sols no exercian las tals coaccions, sino que treballavan á casa seva, per qual motiu sigueren posats en llibertat.

Res dírem del aparato de forsa que s' desplega en lo Circul Socialista del carrer del Om, per detenir als socios que s' trobavan en lo local, prenent café y jugant al dominó, baix lo pretext de que celebravan una reunió no autorissada. 21 obrers sigueren presos y lligats de dos en dos, cotze ab cotze se 'ls traslladà als calabossos de Atarazanas.

La situació anormal en que 'ns trobem no 'ns permet fer comentaris. Jutjin aquests fets totes las personas desapassionadas.

Molts dias s' obra la sessió del Congrés ab mitja dotzena de diputats, y encare 'ls que s' troban al saló no sempre arriban á mitja dotzena.

¿Ahont se fican los pares de la patria? ¿Ahont van aquells niños góticos qu' en Cánovas va portar al parlament, per renovar la savia del seu partit?

¡Ah! La majoria de aquesta jovenalla acut totes las tardes al joch de pilota admirant las habilitats dels *pelotaris* y fent juguescas.

—¡Ingrats!—dirá en Cánovas—¿y jo que no hi jugo á pilota, per ventura, que m' haguéu de deixar de aquest modo sol y abandonat?

Al eminent republicá Salmerón, per proclamarlo diputat li exigeixen que renuncihi, no al sou de catedràtic que á n' aixó ja hi estava resignat l' ilustre representant de las Aforas, sino á la cátedra, que tant honra ab las grans condicions de sa pasmosa inteligencia.

Aixis van las cosas d' Espanya: «O deixa de ser diputat ó deixa de ser catedràtic.»

Es cert que la lley de incompatibilitats aixis ho ordena; pero, la veritat: si en Salmerón en lloch de ser republicá sigüés canovista, estich segur que de la lley de incompatibilitats no se 'n cantaria ja gall ni gallina.

A uns treballadors de Sans ara se 'ls ha encausat per suposadas colisions ocorregudas cinch anys endarrera ab motiu de una huelga.

Aquest fet demostra que la justicia humana no olvida.

Prenemne nota per demanar comptes, quan vingui 'l cas, á molts que avuy se riuhen de la professó.

M' agradará á fe, veure la cara que farà l' héroe de Sagunto lo dia que pugui encausarse'l pèl del cte de rebelió militar.

No han de ser los treballadors de pitjor condició que 'ls capitans generals.

En Sagasta, diuhen, que ha assegurat als seus amichs que pèl pròxim Novembre serán al poder.

Contant ab que no se las pinta una mica massa felissas, y que verdaderament pèl Novembre pujan al candelero, ¿quants fusionistas serán capassos de aguantar aquest badall que ha de durar mitj any?

La táctica que ara emplean las autoritats en las huelgas consisteix en reconcentrar molta caballeria.

Un contrast. Quan se paralan los caballs de vapor, comensan á funcionar los caballs del exércit.

Amants de la pau y del progrés, preferim los caballs de forsa, á la forsa dels caballs.

¡Raresa de las huelgas!

Al tancar-se las fábricas, las xamaneyas deixan de treure fum.

¡Y cosa extranya! Quan menos fum llensan las xamaneyas, més foch crema en lo cor dels treballadors. No hi ha fum sense foch; pero en cambi de vegadas hi ha foch sense fum.

La Vanguardia com qui no diu res, amollava l' altre dia las següents ratillas:

«No falta quien opina que preocupado el gobernador en otros asuntos de utilidad positiva, carece de tiempo para dirigir su atención á cuestiones como estas á que nos referimos.»

No faltava sino que La Vanguardia 'l dia que va proclamar-se l' estat de siti, hagués dit:

—Sr. Ojesto, no vá más.

Quan Colon tractava de descubrir l' América se li escatimavan los recursos, y avants de obtenir las tres carabelas van ferlo tornar mitj ximple.

Avuy, en cambi, per solemnizar la festa del centari s' está construint una de aquellas carabelas destinadas únicament á fer boatos.

En aquell temps va saberse posar Espanya á la deuantera de totes las nacions.

Avuy, en cambi, tothom se riu de nosaltres.

Espanya avuy se guarda molt bé de descubrir Américas: en cambi 'ls que mangonejan la cosa pública explotan lo pressupost que vé á ser una América de las més ricas é inagotables.

DILLUNS SORTIRÁ:

GUIA DEL CONQUISTADOR

(Segona part del ART DE FESTEJAR)

Per C. GUMÀ, ab dibuixos de MANEL MOLINÉ

Preu: DOS ralets

CARTAS DE FORA.—Lo meeting republicá de Masquefa, celebrat lo diumenje passat, se va veure molt animat y concorregut, havent usat de la paraula 'ls ciutadans Cabanè, Ristol, Rodriguez de Olesa, Llovera en nom de la juventut propagandista de Barcelona, Palet de Rubi, Tarrida de Sant Sadurni, Rius, Lostau y Vallés y Ribot. Tots los discursos sigueren aplaudits ab entusiasme, especialment los que s' encaminaren á demostrar la necessitat imperiosa de adoptar actituds energicas pera treure á la nació del miserable estat en que s' troba.—Lo principal carrer de la població per lo qual desfilá la comitiva al só de la *Marsellesa* estava engalanat, ab domassos als balcons y archs de triunfo.—Després del meeting los expedicionaris sigueren obsequiats ab un banquet, pronunciantse als postres entusiastas brindis.—Aquest acte polítich realisat ab l' ordre més complet ha sigut molt ben acullit en tota la comarca.

Devent visitar lo bisbe la població de Tremp concedint ordres á 30 ó 40 fadrins de capellá, lo rector encarregat de buscar posada per tots ells, los ha destinat á una sola, deixant á las dos restants qu' existeixen en la població completament desatesas, l' una perque en ella va posarhi en Gabaró, y l' altra perque fara cosa de un mes s' hi van hospedar uns missioners protestants á pesar de que la mare dels duenyos es una católica fervorosa y partidaria acerrima del indicat rector.—Aquest exclusivisme del rector de Tremp, ha sigut molt comentat en aquella població.

M' escriuh-n de Vilafranca del Panades: «A la iglesia de Santa Maria, cada mati se celebra la festa del Cor de Jesús, y després que 'l vicari ha fet la cerimonia dalt del cubell mistich, baixa y obliga á tots, tant homes com donas, á cantar, y al que no canta li venta clatellot, dihent que ja se 'n pot anar al carrer.—Y á propósit del tal vicari: una nena de 15 anys que tenia la costum de confessarse ab ell aná l' altre dia ab Mossen Pere; pero quan torná ab l' indicat vicari, la increpá de la següent manera:—¿Cóm es que vas anar ab Mossen Pere? ¿No veus qu' ell es vell y jo jove? Has de venir ab mi perque jo soch jove y tú també y ab ell no tens de anarhi á buscar res.»

«DONDE LAS DAN...»

veus' aqui que Déu, una vegada, cansat de las continuas queixas que li enviava la humanitat, determiná baixar á la terra per enterarse personalment del fonament d' aquell escándol.

Al saltar del globo—perque com ja s' comprendrá no podia pas venir en tranvia—se li presentá un fulano molt fresch y tranquil, que sense encomanarse á Déu, s' encarà ab aquest, y li preguntá:

—¿Diu qu' heu vingut á la terra per esbrinar tot aquest malimatas que ara s' ha fet de moda?

—Sí: ¿per que?

—Home, si m' ho paguésseu bé, jo 'm cuydaria de fer aquesta informació. Ab aixó logriam dugas ventajas: sabriam la veritat més depressa, perque á vos, sent tant bona persona, us enganyaran facilment, y además no us cansariau corrent lo món.

Ajustaren lo preu, Déu s' assentá sobre una pedra solitaria, esperant lo resultat de la investigació, y 'l sabi comensá immediatament la tasca.

Las primeras personas á qui interrogá van ser los treballadors d' una comarca qual nom no recordo.

—Diguéume, minyons: ¿esteu contents vosaltres?

—No, senyor—respongueren los obrers.

—A veure ¿per quina causa?

—Per moltas.

Y 'ls treballadors comensaren á desembutxacar tals y tantas queixas, que 'l sabi no pogué menos, que exclamar:

—¡Guapo! ¿Aquests son los vostres agravis? Us queixeu sense rahó. ¡Vaja una gent més difícil de contentar! Vesteixen be, portan rellotje, fins n' hi ha que fuman puro de tres céntims... ¡y encare cridan! Miréu: no molt lluny d' aquí hi ha una comarca ahont los treballadors guanyan una miseria, van casi despullats y menjan aafals y garrofas.

Y girant qua, sense donar lloch á que 'ls obrers repliquessin, lo sabi emprengué la marxa y s' traslladá á la terra aquella de las garrofas y l' aafals.

—¿Que tal, amichs?—los digué:—¿viviu ben felissos?—¿Nosaltres? ¡y qué hem de viure! Figuris que guanyem una pesseta cada dia, anem descalsos y...

—Sí, sí, ja ho se; pero aixó no significa res. ¿Qué diriau si fóssiu negres? Alló si qu' es vida arrastrada. Sense roba, sense domicili fixo, lluytant ab las fieras, haventse d' exposar continuament per camparse las caixaladas... ¡Aneu, aneu al Africa y us ho dirán de missas!

—¿Al Africa? Vajihí vosté...

En efecte se 'n hi vá anar.

Visitá una tribu próxima á la costa y actuant de sabi com sempre, s' apresurá á informarse de la seva situació.

—Es molt precaria, mestre—li digueren los africanos:—desde que 'ns alsém fins que tornem á dormirnos, no tenim un instant tranquil. Los elements ens hostilitan, los lleóns ens atacan y 'ls vehins ens buscan continuament las pessigollas.

—Bé, sí—replicá 'l sabi:—ja es un matament aixó, pero, vaja ¿no val més aquesta vida lliure é independent que no pas ser esclau? ¿Qué fariau si us vejéssiu en un ingenio, lligats com gossos, treballant com burros y rebent per única recompensa un fart de xurriacadas y un tros de bacallá sech?

—¡Home, tant y tant dirá!

—Pues no us exclameu y contenteuvos ab vostra sort, que no es tant trista com feu veure.—

Y avants que algun africá li contestés, lo sabi continuá 'l camí y entrá en una finca de las que havia anomenat; en un ingenio.

—Salut y pessetas, esclaus—crídá 'l home, acostantse á un grupo de negres que tallavan canya:—¿com marxa aixó?

—Molt malament—respongueren los infelissos—aixó no es viure; aixó es...

—¡Bah! La cantarella de sempre. ¡Sembla mentida que no us sapiguéu consolar, prenent las cosas com venen y meditantlas ab calma!... L' home, sols per ser home, ja pot donarse per satisfet. ¿Y si haguéssiu nascut gallinas, ó bous, ó tocinos? ¿Cóm ho pendriau alló de que quan vingüés la ocasió us matessin y us tressin á la cassola?...

Los esclaus van mirársel sense respóndreli y 'l sabi, convensut de que havia inventat la pólvora, creyent terminada la seva missió, torná al lloch ahont havia deixat á Déu.

—Senyor—li digué:—la informació está acabada.

—¿Quinas conseqüencias n' has tret de tot lo que has vist?

—Que l' home may está content; pero s' consola y s' deu consolar, pensant que sempre hi ha qui está més malament qu' ell.

—Bueno, ja pots retirarte—digué Déu, que no ignorava las mil y mil planxas que 'l sabi havia anat fent per tota la terra:—ja estás llest.

—¡Oh! ¿y la paga qu' hem convingut?

—No te la vull donar, perque no la mereixes.

—¡Senyor, aixó es un abús, un atropello!...

—Mira—murmurá Déu ab molta calma:—véstemen del davant, y no 't queixis, que no tens rahó. Pensa que sempre hi ha un sabi que está més malament que un altre; consolat considerant que á las Indias Pastanagals á un tipo que hagués desempenyat una feyna com l' has desempenyada tú, no s' haurian limitat á despedirte sense paga, sino que li haurian propinat además una bona racció de palos... ¡Vésten, y no 't figuis may més en lo que no entens!

Lo sabi tocápirandó y Déu continuá meditant, assentat en la roca solitaria.

A horas d' ara encare medita.

¡Veyám qué determinarà!

FANTÁSTICH.

AL GEGANT DE LA CIUTAT

Vinam aquí, tros de pa, vinam... ¿no te 'n donas pena d' anar passejant pèl món ta figura gegantesca?

¿No veus lo paper que fas ab lo vestit d' *antiquelas*, ballant com un *Y era-bó* entre un xáfex de ginesta, exposante á anar de cap contra 'l rótul d' una tenda, ó quedar fet á bossins si relliscas ab la cera?

¿No comprens qu' ets massa gran per anar fent lo titella?

¿No calculas qu' ets un rey, mal ho siguis de la Meca?

Que surtin trampas, al fi es cosa que en 'questa terra já hi estém acostumats, y no 'ns causa cap sorpresa; que surtin nanos, va bé;

EN LA DIADA DE CORPUS.—(Dibuixos de Apeles Mestres)

—Ay senyor! Ja no treurá mes la moda la Pubilla!... ¡Cóm cambian los temps!

—¿Y vols dir que á Nostre Senyor el distreu molt el que 'ns enfigasém de carmetlos?

—¡Pensar que ab aquest son vuytan/a un los ous que he vist ballar!... Ja son ous!

—Que no 't fan por á tú 'ls gegants?
—A mi? Digals'hi que 'm toquin!

—Desenganyeuvos Mero: en tornant á neixer hem de fer nos gegants.
—¿Per qué?
—Perque no mes treballan una senmana al any y 'n tenen prou ab un rich de ginesta.

LOS VERDADEROS HUELGUISTAS

Per ells es *huelga* tot l' any; pero cobran.

los nanos son criatures
y la seva poca edat
justifica la indulgencia.

Pero tú, gegant barbut,
moro, ó grech, ó xino, ó persa;
tú, que tens més cap tú sol
que deu homes de la terra,
¿tú ballar per 'quets carrers,
servint de diversió y gresca
á ninyeras y á soldats,
á gent jova y á gent vella?

Gegant, no siguis simplet.
Has de comensá á comprendre
que á fins del sígle dinou
fa ja una mica de pena
veure com un trist bastaix
t' aixeca las faldilletas,
y ficantse sota teu
¡alsa! ¡vóltala, Manela!
sense consideració
al càrrech que dessempeñas,
te porta d' aquí d' allá
ab notoria irreverencia,

Sublévat, llanut: avuy
som libres, y en conseqüencia
també ho ha de sé l' gegant.
Manifesta als que 't vesteixen
y 't pentinan los cabells,
que reclamas ab urgencia
los teus drets individuals;
declara que aquesta feyna
t' empipa notablement;
que has acabat la paciència,
que aixó que fas es fé 'l noy,
que tú tens altrás ideas,
que avuy ja no som ahir
y que á tú ningú 't governa.

¡Alsa, no siguis cobart!
Digas que no estás per grescas,
que vols la emancipació
del gremi á que perteneixes,
que ja estás massa cansat
de ballá y fer reverencias,
y... ¡quadá! que fas com tots,
¡que t' has declarat en huelga!

C. GOMA.

REMEY CONTRA 'L JOCH

Se conta de un polítich de la terra de
Xauxa que tractava de obtenir un
empleo elevat, y que després de molt
reflexionar vá descubrir una fórmula
perque li donguessin.

Al efecte aná á avistarse ab lo mi-
nistre de la Governació y vá dirli:

—Senyor ministre: si 'l govern se
serveix confiarme 'l mando de la provincia de Tarugópolis,
jo 'm comprometo á acabar ab la funesta pla-
ga del joch que es la causa de la ruina y desolació de
tantissimas familias. Tinch al efecte un plan que no
falla.

—¿Vosté—vá preguntarli 'l ministre—té un plan per
acabar ab lo joch?

—Sí, senyor: jo acabaré ab aquest vici, n' estich
segur.

—Miri que tots quants fins ara s' han proposat lo
mateix s' han estrellat en aqueix empenyo tan hon-
rós. Los jugadors son incansables, y per més que se 'ls
persegueixi, si avuy paran, encare vosté no gira l' es-
patlla s' hi tornan á posar. No hi ha medi de curarlos.

—S' equivocca, Sr. Ministre: lo meu plan, á la curta ó
á la llarga, farà 'l joch impossible, y ¡assombris! no
tindre necessitat de perseguir á ningú.

La curiositat del ministre anava despertantse per
graus. Invitat lo pretendent al govern civil de Tarugópolis
á donar explicacions detalladas, ho feu en los
següents termes:

—La manya de acabar ab lo joch consisteix senzi-
llament en entendres ab los jugadors é imposarlos
certas condiciones. Per exemple, ara vaig á explicarli
lo que fare desde 'l moment que arribi á Tarugópolis.
En primer lloch montaré una guardia que s' entengui
directament ab tots los garitos. Aquesta guardia tin-
drá al seu càrrech la custodia dels indicats establi-
ments. Una secció especial examinará la premsa y
denunciará sense contemplació als periódichs que s'
atreveixin á dir que la meva autoritat té complacén-
cias ab los jugadors, porque en aquest punt no vull que
ningú 'm tussi, y 'l bon y felis desarrollo del meu
plan exigeix sigilo y llibertat completa.

Lo ministre 's figura que 'l pretendent ha perdut la

xaveta. No obstant, l' invita á terminar las sevas ex-
plicacions.

—Y ara aném al grá, y 'l grá son los quartos. Segons
noticias auténticas, á Tarugópolis no deixan de atra-
vessarse en los garitos més ó menos aristocrátichs de
vintinch á trenta mil duros diaris. Suposém que son
trenta mil. Jo comenso per establir un cens de un dos
per cent sobre las cantitats que calculo que s' atrave-
ssan uns dias ab altres. Resultat, que 'ls jugadors han-
rán de portarme á domicili 600 drets cada dia sense
faltarhi una malla. A aquest preu los deixaré jugar.

—¿Y qué haurém guanyat fins aquí?
—¿Qué haurém guanyat pregunta? Que en menos de
dos mesos, als cinquanta dias justos tots los 30,000 du-
ros del joch estarán en poder meu: ja veurá multipli-
qui: 600 per 50,=30.000.

—Pero 'ls jugadors buscarán nous fondos y la bro-
ma continuara com si tal cosa.

—Y jo també, com si tal cosa, aniré exigintlos los
600 duros cada dia. Y desenganyis: dia vindrá que ni
empenyantse l' ánima trobaran un centim per fer ro-
dar la ruleta ó engrescar lo monte. Llavoras lo meu
plan haurá produhit l' efecte desijat. No 's jugará per
falta de fondos. Los diners jo 'ls tindré tots.

Lo ministre súbitament iluminat per una idea tan
práctica y seductora, vá alsarse de la poltrona, vá
abrassarlo y vá dirli:

—Es en efecte un plan que no té perdua. Conti des-
de ara ab lo nomenclament de governador de Tarugópolis;
pero ab una condició...

—No la digui, que ja me 'l imagino.

—Endevant, y conti ab la mèva protecció decidida.
Suceheixi lo que succeheixi, jo no 'l remoure fins que
'l magnífich plan que ha concebut haja produhit las
sevas últimas conseqüencias, acabant ab lo joch, qu'
es la ruina de las familias y la vergonya del nostre
pais desmoralizat.

P. DEL O.

A PUNT DE TORNARHI

Ara aquests surten ab qu' están cansats
de fer *huelga*.

LO SARAUHISTA

i alguns obrers realment van conferirli la seva representació estarien de broma o no sabrien lo que s' feyan. Si ell mateix va adjudicarsela, cosa que no tindria res d' estrany, perquè de la mateixa manera que inventa Comitès, inventarà si tant l' apuran, una representació de delegat del Pare Etern sobre la terra, queda probat una vegada mes qu' es un xicot de molta empresa.

De totes maneres, com a tal representant s' ha donat a conèixer; com a tal representant ha enviat telegrams als periòdics de Madrid y a alguns prohoms de la política, y com a tal representant ha celebrat conferencies repetidas, y ha presentat unas bases de concordia desballestadas, com totes las ideas que brotan del seu magi.

Si ab la barra se poguessin resoldre las qüestions socials, no ho duptin, ell hauria resolt la huelga de Barcelona.

Mosra de aquesta barra imperturbable son los telegramas enviats a Madrid. «Ja m' hi vist ab lo general Blanco; estich incondicionalment al seu costat: jo y ell ho arreglarém tot.»

Qui millor lo va conèixer sigué en Pi y Margall, que contestà al seu impertinent telegrama ab piropos per aquest estil:

«No sé de que m parla. Vegis ab en Vallés y Ribot.» No podrà dirse que aquest Pi, quan arriba l' hora, no deixi anar la gran pinya, capassa de esbadallar closcas menos duras que la del sarauhista. Ell, en cambi, y com una proba de aquesta mateixa duresa, va fer publicar lo telegrama en los periòdics locals, com volguent dir:

«Mireu si n tinch de importancia, que hasta en Pi y Margall, m' envia telegramas.

Prenent per caricias los pinyachs que li etziba.

Perque alló de dirli com li deya en Pi y Margall:—

«Vegis ab en Valles y Ribot»—equivale a recordarli la gran trastada qu' en las últimas elecciones municipales va jugar tant al Sr. Valles y Ribot com als demás companys de coalició republicana, que se l' havian pres en serio, confiantli la direcció de las elecciones porque al cap de vall se quedés ell ab totes las actas disponibles pels parents y ls amichs, deixant en terra y ab un pam de nas als demás partits coaligats.

«Cóm s' ho hauria fet, infelís, si no arriba a poder entrar a la Casa Gran!

«Vegis ab en Vallés y Ribot.» De aquesta manera en Valles y Ribot podrà enterarse de que desde que l' sarauhista es regidor s' ha posat molt bé de roba. De aquesta manera l' diputat per Figueras podrà veure que l' sarauhista, desde qu' es regidor, te hongo per tractar ab los obrers y barret de copa per entendres ab los tocinaires.

Y si n ha fet de contorsions aquests dias, sens més objecte que posarse en evidencial

Y totes inútils. Quan li deyan:—No basta que vos té exhibeixi un nombrament extés sobre un full de paper, es necessari que vingui acompanyat de un número de treballadors per acabarnos d' entendre.—Ell contestava:—Vindrán los treballadors.

Y en efecte, a l' hora convinguda s presentava sol enterament. Los treballadors, al anarlos a buscar porque l' acompanyessin, li deyan:—Altra feyna hi ha.

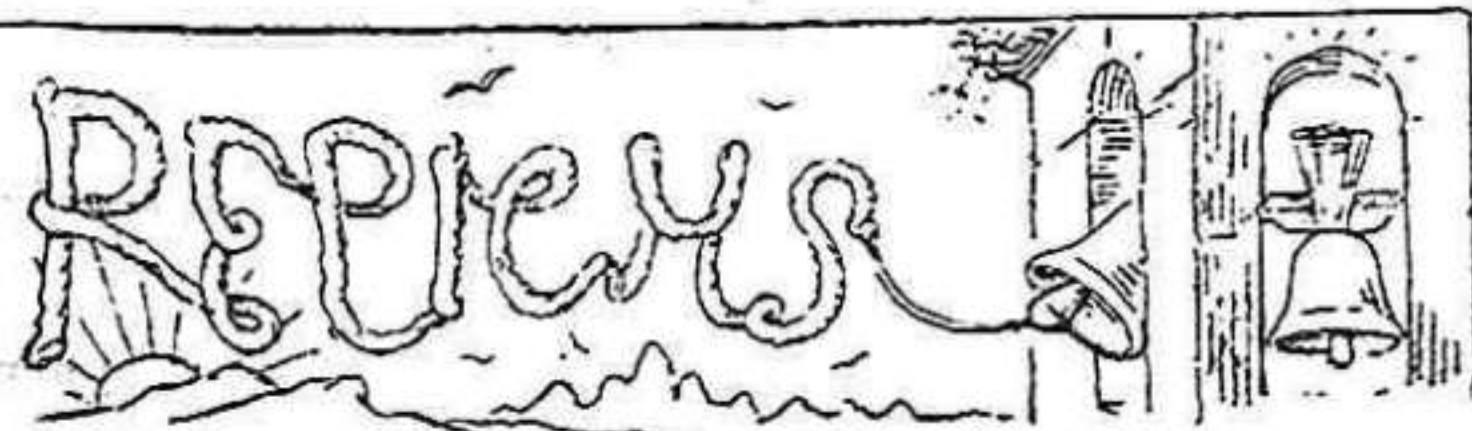
De manera que las planxas que ha fet aquests dias sobre la barra-fixa, no tenen fi ni compte. No hi ha gimnasta que pugui ferli la competencia.

Aixó si: es precis confessar que lo que gasta en foras, ho guanya en popularitat. Avuy tothom lo coneix: no sols los que han tractat ab ell, que aquests se n recordan sempre, sino aquells que no sabian ni qu' existís al mapa.

Anant seguint aixís, lo millor dia se li planta al davant lo Noy de Tona, y li recita ls següents versos:

Sarauhista, sarauhista,
per que m tires de recó?
Sarauhista, sarauhista,
ja ets més popular que jo.

M.

en detall del estat de siti.

A Sant Martí de Provensals, ahont aquests dias hi ha hagut tropas destacadas per mantenir l' ordre, la banda del regiment de Sant Quintí va tocar algunas pessas, y al só de la música va armarse un ball en tota regla.

Las treballadoras de las fábricas giravoltavan ab los soldados, y ls obrers prenian també una part molt activa en aquestas expansions.

Algú s' ha assombrat de que aixó succehis.

Pero ben mirat, val més que ls treballadors ballin, que no que sofreixin cargas de caballeria.

Com val més també que las bandas militars toquin

la sardana del Garin, que no que toquin atach y a la carrera.

En vista de que als soldats los han aumentat l' assignació, concedinlos lo plus de campanya, que importa una pesseta, deya una ciudadana de Sant Martí:

—Vosaltres si que l' heu ben treta, que sense demanar res, vos han pujat lo jornal.

Y l' soldat va respondre:

—Pero en cambi ns han aumentat las horas de treball.

En lo Congrès.

Ataca l' Sr. Azcárate al governador de Barcelona, Sr. Ojesto, y l' Sr. Elduayen acaba dient:

—No temi l' Sr. Azcárate qu' en lo successiu los obrers s' entendrán directament ab lo general Blanco, y ab ningú més que l' general Blanco.

Un diputat, coneixedor de lo que passa a Barcelona, va dir a mitja veu:

—Vaja: otro talla.

Concha la Castanyera tractava de rebaixar a un hu per cent lo dret de tras-pás dels legats piadosos que s fan a las iglesias, que fins ara havian satisfet lo 12 per cent.

Afortunadament li han posat los péus a rotllo, y ha tingut de trasigir ab un 8 per cent.

Se coneix que donya Concha arriba ls últims de la seva vida ministerial, que vulga possarse bé ab lo clero.

Tothom aquests dias deya lo mateix.

—Cóm s' explica que l' governador de la provincia, que tant desgraciad ha sigut en la qüestió de la huelga, no haja dimittit encare?

Diga V., señor Ojesto
diga V.: ¿no oye V. esto?

Una errada de imprenta que m va fer felís.

Deya un telegrama de Madrid donant compte delo manifestat en las Corts pél ministre de la Gobernació:

«Declara el Sr. Elduayen que el Gobierno no tiene datos para jugar la conducta del gobernador civil de Barcelona.»

Jugar per juzgar.

¿Eh qu' es salat?

S' assegura que l' viatge que ha fet a Paris en Navarro Reverter, per ordre del Govern, més que a estudiar la formalisació de un nou conveni comercial, s' encamina a preparar la contractació de un empréstit.

De manera qu' en Cánovas podrà dir, sense que li escapi l' riure:

—Zeñore... ze trata de un moduz vivendi.

Y es veritat: l' únich moduz vivendi dels conservadors sempre ha sigut lo mateix: enmatllevar diners y que rodí la bola.

Ab motiu de la huelga s' ha replegat a Barcelona casi tota la caballeria del districte militar de Catalunya.

Lo día que van arribar los llanceros qu' estavan destacats a Vilafranca, un obrer deya:

—No tinguin por que succeheixi res. Avuy las lanzas se vuelven cañas.

¿Pero, y l' Sr. Sedó, qué fá?

¿No deya que tenia un sistema segur per acabar ab totes las huelgas?

Donchs ara ab motiu de la dels estampadors, se li presentava una magnifica ocasió d' ensajar aquest sistema.

Y no obstant, en tots aquests dias no se l' ha vist en lloch.

Prou feyna té allá a Madrid, treballant desesperadament per que no li declarin en huelga l' acta.

Una bona frase pronunciada l' altre dia per un obrer que anava de comissió a veure al Sr. Ojesto, que ls tenia citats.

L' ordenansa va sortirlos al pas, dihentlos:

—Lo Sr. Gobernador no reb.

Y baixant l' escala, deya l' obrer:

—Diu que l' governador no reb, y avuy día li está clavant pallissa tota la premsa de Barcelona.

Lo dia que va proclamarse l' estat de siti, deya un obrer:

—Ara es com s' arreglará la cosa. Al últim hem fet blanco.

LA PARAULA Y L' EXEMPLE

—Son las virtuts més preciadas la pobreza y l' humilitat; siguéu humils, siguéu pobres, deixeuvos de vanitats. Seguiu tots las puras máximas del catecisme cristiá, y escoltéu lo que predico y no miréu lo que faig.

D. Joaquim M.ª de Paz, senador per Catalunya, pochos dias després de haver defensat al Govern per haver establert lo moduz vivendi ab Fransa, reb un telegrama.

—Será alguna felicitació!—exclama obrintlo ab má tremolosa de satisfacció.

Se cala tot seguit las antiparras, hi fixa la vista ansiós, y no hi troba més que una paraula.

La paraula L'ufa.

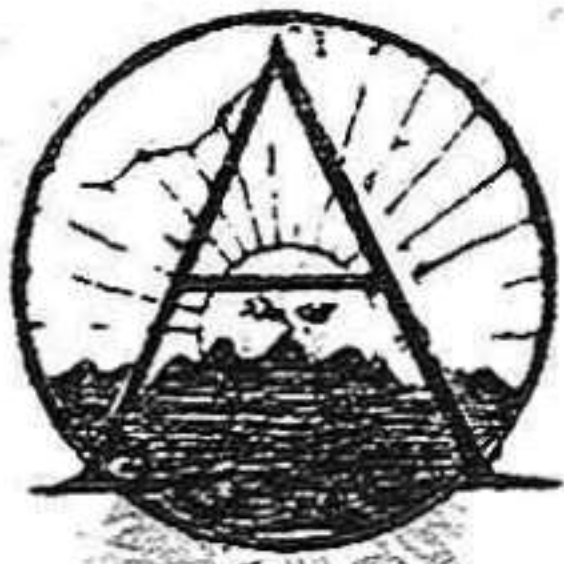
D. Joaquim Maria Paz, exclama:

Lluïcia Dubois

UN FRATRICIDI

últims del mes de Mars signé assassinada en lo seu domicili, una dona galant, anomenada Lluïcia Dubois, la que habitava en lo segon pis de la casa número 72 del carrer de Taitbout, de Paris. La víctima tenia 38 anys, vivint del producte de la seva galanteria.

Feya poch temps que Lluïcia Dubois, havia admès en calitat de criada a una seva germana anomenada Anaïs, la qual no feya estada encap casa, sent de totes ellas despedida al poch temps d'estarhi.

Dita Anaïs donà la següent versió del crim.

—Al entrar a casa, aquest mati, venint de la plassa, vaig notar que hi havia un home en lo quarto de la meua germana. No'n vaig fer cas, retirantme discretament, com de costum. Després vaig baixar al pati a buscar aygua tres vegades distintes, y notant en lo

quarto de ma germana un gran silenci, hi vaig entrar. ¡Quin horror! La pobre Lluïcia estava estesa y degollada. De la ferida que tenia al coll li manava encara un raig de sanch. Vaig cridar al porter y donarem avis als agents de l'autoritat. L'assessi devia haver comès lo crim mentres jo era al pati a buscar aygua.

—Pero vostè—van preguntarli—¿no va veure sortir a ningú?

—A ningú enterament.

Practicat un reconeixement, resultà que la víctima tenia la carótida segada de un terrible cop de ganivet. Los mobles estavan en desordre. Faltavan los diners y las joyas.

En un principi se sospità de un home desconegut, que alguns dias avants havia estat al pis, y que dias després anava a pendre un refresch en un café de la casa del davant, mirant sempre a la escala de la casa del crim. Aquest individu sigüé capturat, pero resultà que no era, com se creya en un principi, l' mateix que havia anat dias avants a la casa de la víctima, sino un acreeador de un vehi de la mateixa casa, que esperava que l'seu deutor sortís per emprendre'l y demanarli que li pagués lo deute.

Una cosa molt extranya. Lo porter, desde las sis del mati no s'havia mogut de la casa, y a pesar d'aixó no havia vist sortir a ningú. ¿Per ahont havia passat, donchs, lo presunt assesi de la desventurada Dubois?

De aquesta pregunta dimanaren las primeras sospitas contra la criada Anaïs, germana de la interfecta.

La policia se enterà per algunas amigas de aquesta, que Lluïcia Dubois possehia entre otras joyas uns botons d'orella de brillants, que valdrien com uns 1000 franchs, y un brasalet d'or. Se practicaren pesquisas en la casa, sense trobarse rastre de aqueixas joyas, quan tot de un plegat se presentà l'Anaïs, dient:

—No busquin més: jo las acabo de trobar.

—¿Y ahont eran?

—En aquell bagul.

Precisament la policia alguns dias avants havia registrat aquell bagul mateix, sense trobarhi res. De manera qu'era evident que qui allí las havia posadas per no saber que ferse d'ellas, era la mateixa Anaïs.

Per tal motiu se la prengué per cómplice del crim y sigüé trasladada a la presó. Allí se li ocuparen 50 franchs, sobre la procedencia dels quals tampoch sapigué donarne compte.

Per últim se confessà culpable de la sustracció de joyas y diners, pero protestant de que no havia comès l'assassinat.

Y no obstant, todas las circunstancias l'acusen com a tal. En primer lloch l'autopsia del cadáver demostra que la víctima avants de ser degollada rebé un cop al cap que la deixà estaburnida. Los metjes no tenen reparo en afirmar que tant lo cop com la ferida podian ser produhidas per mans de dona.

En segon terme, un'altra germana de la víctima, anomenada Amelia, vinguda expressament de Dijon, ahont resideix, va declarar que Anaïs era sumament

Anaïs Dubois

venjativa, que tenia un carácter insoportable y que acostumava a sufrir freqüents accessos de bojeria, heredats sens dupte del seu pare, que mori boig.

—Tindrà la mala sanch del nostre pare—deya aquella germana acusadora.

Pero al mateix temps tractava de atenuar lo crim comés, atribuintlo a un accés de locura.

Està probat també que pochos dias avants de la comissió del crim, la desgraciada Lluïcia reptà a la seva germana, dihentli que no era bona per res, y que per ella constituïa una carga insoportable.

Ab tots aquests antecedents s'ha anat acumulant un conjunt de datos que avuy serveixen per l'acusació en la causa que próximament s'ha de veure en un dels tribunals de Paris, y que, per no existir confessió formal de l'acusada, crida extraordinariament l'atenció del públich.

Per tal motiu, y constants en lo costum de no desdenyar los fets de actualitat que despertan algún interés, publiquem avuy lo retrato de la víctima y l de la seva germana, Anaïs, presunta fratricida.

—¡Grat sia a Déu!... Veig que Catalunya no olvida als seu. fills eminentes!

La escena a Calahorra. Y's tracta de una escena fervorosament catòlica.

Ab motiu de volerse trasladar lo bisbe de Calahorra a Logronyo, l'vehinat s' amotina y las emprén a cops de pedra contra 'ls balcons del Palau Episcopal y a garrotadas contra 'ls canonjes.

No sembla sino que aquells piadosos catòlics no tinguessin altra idea que la de omplir de cardenals a totes aquellas dignitats de la Iglesia.

Lo qual no deixa de revelar lo gran carinyo que 'ls professan.

Un detall ignocent.

Las més enfutismadas contra 'l traslado eran las ninyeras.

¿Tant gran es lo carinyo que aquestas modestas industrials professan als ensotants?

L'escándol ha sigut tan colossal, que 'l govern s'ha vist obligat a proclamar l'estat de siti.

Y naturalment, davant de las tropas que custodian la població, los capellans podran efectuar lo traslado del bisbat ab las espatllas ben guardadas.

En Palencia tenia rahó quan va escriure aquella coneguda comedia: *Carifios que matan.*

Los carlins están movent molta saragata.

Dihen que ho tenen tot preparat: homes, armas, caballs, rectors y majordonas.

Asseguran que 'l dia que 'l rey de las húngaras aiquequi 'l dit, ¡alsa! ja hi tornem a ser.

Una de las particularitats que posseheixen y qu'encomian ab més afició es un cert cartutxo que s'adapta a todas las armas de nou sistema.

Ab aquest cartutxo se prometen fer maravellas.

Y no obstant podrá respondre 'ls l' héroe del Hostal de la Corda:

—Ja poden venir ab tots los cartutxos inventats y per inventar, que cap d'ells farà la pols a aquells cartutxos de dobles de cinch duros ab los quals vaig acabar la guerra.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO. (1)

1.ª XARADA.—Pa-li-no-di-a.

2.ª ANAGRAMA.—Vaig—Vagi.

Han enlavinat todas dugas solucions los ciutadans Mirabet, J. Ribas, Un de fora y P. M. Catusús; n'han endavinada l no més los ciutadans Pau de la Laya y Patarrell.

XARADA

En Total fou un guerrer (que si be no ho diu sa historia)

va deixá amarga memoria

per lo molt mal que va fer.

¡Si'n va fer d'atrocitats!

Per tot arreu hont passava

de por tothom tremolava

tement sas barbaritats.

A un infelis *hu-se-rona*

li robá sens mes ni mes

son remat, los rals y a mes

una haqueta bastant bona.

Y perque no era dels seus

va donarli tal torment

que al pobret, horriblement,

l'assotá de cap a peus.

Y per fi com una fiera

de la rassa més perversa,

li va dir a la *una tersa*

¡moriràs, tú y 'l primer!

Va ser tan poch compassiu

que a tots dos ¡es horrorós!

(1) No's publicaren los trenca-caps sino en una part de la edició, tota vegada qu' en la restant sigueren retirats per donar lloch a la publicació de la última hora.

prop d' un *tersa-girat-dos*
feu colgar de viu en viu.
Per l' estil, otras *hassanyas*
li podria jo explicar,
que un vellet me va contar
d' aquell *tigre* sense entranyas.

AGUILETA.

TRENCA-CLOSCAS.

S. ADELA MALS
REUS

Formar ab aquestas lletras lo titul de una comedia catalana.

E. OROMINA.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horizontal: nom de dona.
Segona: idem.—Tercera: una font.

MR. EUGON.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans F. A. Misericorn, Escolá del Vendrell, F. Reforma, R. Ferriol Carreras, J. Ribas, Itram y Evob, B. T. S. et. Fils, Barbé de la Sebia, Un mistaire del Vendrell, J. Enrac y Un Volavernut.—Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans J. Staransa, Nen Isidro, Dolors Mont, J. D. Domenech, Un sabí y companyia, Ruy de Gorch, P. G. y B. de V., F. Corbella y Vilar, F. Gumá y Angel Trovador.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. F. [Masquefa]: Per haver rebut la carta tart, no varem poder parlarne.—Ll. Sa vador: Haventse publicat ja la poesia politica de vostè en un altre periódich, no podem incloure-la en lo nostre, per que semblaria copiada. L' altra que 'ns remet va bé.—J. Usón: En la publicació dels traballs que rebem, mes que a la antigüetat dels mateixos, ateném a la bona confecció dels números.—Quedan admesos los dos que 'ns remet.—Tot lo admes y no publicat ho conservem.—F. Llena: La poesia va bé y será publicada.—M. Bonapasta: La titulada «Si aixó t' pensas» queda admesa, l' altra es bastant frívola.—X. X. (Vendrell): L' article es molt declamatori y no diu res de nou.—Follet: Va molt bé la poesia: mil gracias.—E. Vilaret: Lo sonet es una mica massa peliagut.—A. Xixa: No hi trobem lo compte.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 43.